

شبهات و تفاوت اخلاق در اسلام و مسیحیت / منجی در دو آیین اسلام و مسیحیت

رئیس دانشکده علوم حدیث با تشریح تفاوتها و شباهتهای اسلام و مسیحیت در مفهوم اخلاق، بیشترین نقطه اشتراک آیینهای مختلف را در اخلاق دانست و گفت: در اخلاقیات فردی، بین ادیان مختلف شباهتهای بسیاری است.

رئیس دانشکده علوم حدیث با تشریح تفاوتها و شباهتهای اسلام و مسیحیت در مفهوم اخلاق، بیشترین نقطه اشتراک آیینهای مختلف را در اخلاق دانست و گفت: در اخلاقیات فردی، بین ادیان مختلف شباهتهای بسیاری است. حجت الاسلام هادی صادقی رئیس دانشکده علوم حدیث تهران در مورد مفهوم اخلاق در اسلام و مسیحیت به خبرنگار مهر گفت: میان آیینهای مختلف در مورد اخلاق شباهتهای زیادی وجود دارد از جمله اسلام و مسیحیت؛ یعنی نمی توان گفت که اصل اخلاق دو معنای گوناگون دارد اما در مورد مصادیق اخلاقیات با وجود اشتراکات زیاد اما گاهی مواردی وجود دارد که ممکن است اصول اخلاقی متفاوت باشد.

در اسلام برخلاف مسیحیت هر مسلمانی نسبت به سرنوشت کل جامعه خود مسئولیت دارد

وی افزود: بیشترین نقطه اشتراک آیینهای مختلف در بخش اخلاق است و در بین اسلام و مسیحیت هم مفاهیم اخلاقی فراوانی مشترک است اما در برخی امور اختلافاتی است مثلا اینکه در مسائل اجتماعی انسان چقدر مسئولیت دارد؟ در آیین مسیحیت فعلی- نه آنچه که حضرت مسیح(ع) آورد- به مسائل اجتماعی به ویژه مسائل مربوط به حکومت و سیاست کمتر پرداخته می شود در صورتی که در اسلام اخلاق سیاسی و اخلاق اجتماعی مورد توجه است و هر مسلمانی نسبت به سرنوشت کل جامعه مسئولیت دارد که این یک تفاوت جدی میان اسلام و مسیحیت است.

سرپرست پژوهشکده "اخلاق و روانشناسی اسلامی" دارالحدیث یادآور شد: در اخلاقیات فردی مشابهت بین ادیان خیلی زیاد است؛ در هر بحث اخلاقی مثل صداقت، غیبت، تهمت مشابهتهایی بین اسلام و مسیحیت وجود دارد؛ مثلا "نوعدوستی" در مسیحیت هست که در اسلام نیز به شدت بر آن تأکید شده است.

حجت الاسلام صادقی تصریح کرد: قبلا تبلیغات غلطی می شد و می گفتند اخلاق مسیحی بر محبت تأکید دارد اما در اخلاق اسلامی اینچنین نیست؛ مثلا اگر در مسیحیت کسی بر کسی ظلمی کند او در جواب انتقام نمی گیرد و می گفتند اگر کسی به گونه راستت سیلی زد گونه چپ را نیز برای زدن بیاور اما در اسلام به گونه ای دیگر است که اگر به گونه راستت سیلی زدند شما باید انتقام بگیرید که این سخنان از پایه غلط بوده و جنبه تبلیغی دارد. درحالیکه در آموزه های اسلامی و روایات به شدت بر گذشت و عفو تأکید شده است.

وی یادآور شد: در اسلام بر مسائلی که مربوط به مصالح کلی جامعه و امت و انسانها است جای گذشت نیست مثلا در اسلام تأکید شده از ظالمینی که حق مردم را می دزدند و به آنها تعدی می کنند انتقام گرفته و در برابر آنها ایستاد.

جایگاه زن در کتب جوامع مسیحی

وی در مورد جایگاه و نقش زن در آیین مسیحیت گفت: به دو صورت می توان به این سؤال پاسخ داد چون آیین مسیحیت با جوامع مسیحی متفاوت است؛ اگر بخواهیم در مورد جوامع مسیحی فعلی قضاوت کنیم به نحو دیگری باید سخن گفت؛ در این جوامع سعی شد زن را برابر مرد در همه امور مداخله دهند و از سوی دیگر کاملا به صورت ابزاری و کالای تجاری از آن استفاده می کنند و از طرف دیگر از کمالات زنانه برای تولید ثروت استفاده می شود.

رئیس دانشکده علوم حدیث تهران افزود: اما در آیین مسیحیت آنچه در متون مسیحیت وجود دارد به گونه دیگری است یعنی زن به عنوان یک موجود رتبه دوم شمرده می شد و بر اساس فقرات مختلف کتاب مقدس چه در عهد عتیق چه عهد جدید برای پیشرفت به مردان توصیه می شد که از زنان پرهیز کنند به خصوص در آیین مسیحیت ازدواج به عنوان یک امر نسبتا مکروه شمرده شده است حتی پرهیز از زنان به عنوان یک امر لازم برای سیر و سلوک معنوی و در سلک روحانیت مسیحیت کاتولیک لازم الاجرا بوده است.

وی افزود: تفاوتهایی در این زمینه در متون کلاسیک مسیحی و اسلامی وجود دارد زن در عهد عتیق و جدید موجودی است که به دلیل گناه اولیه همیشه خوار و ذلیل شمرده شد و بر اثر همین آموزه هاست که تا قرون اخیر هم در جوامع یهودی- مسیحی زن نه جایگاهی

داشت و نه می توانست مالک باشد و نه می توانست اسم خود را نگه دارد و به او خیلی ظلم می شد.

وی تأکید کرد: البته ما معتقدیم که این برداشت غلطی از مسیحیت است و حضرت عیسی(ع) چنین تعالیمی ندادند اما در فرهنگ مسیحی این تعالیم جا افتاده بود و الان هم متون مسیحی این مطالب را دارد اما باید تأویل کنند تا بتوانند این اختلاف را رفع کنند که تلاشهایی برای حل این مسئله شده است. اما در مقایسه با دین اسلام از ابتدا بر یکی بودن زن و مرد تأکید شده است؛ برای اینکه این دو ارزش انسانی واحدی نزد خدا دارند و قرآن می فرماید ای مردم شما از زن و مرد و یک نطفه آفریده شده اید و فقط امتیازتان به تقوا است چه زن و یا چه مرد باشید و یا هیچگاه در اسلام استقلال شخصیت زن و حاصل کار او از بین نرفته است.

منجی در دو آیین اسلام و مسیحیت

وی در مورد تفاوت و شباهت نگاه اسلام و مسیحیت در مورد منجی آخرالزمان گفت: شباهتهایی دارند به این دلیل که آنها هم آرمان شهری را در آخرالزمان تفسیر می کنند و معتقدند مسیح بازمی گردد و جهان را از این وضع نابسامان نجات داده و اصلاح می کند از این جهت با نگاه اسلام شباهت دارند اما با این تفاوت که آنها مسیح را مسئول اصلی می دانند درحالیکه در اسلام ما حضرت مسیح(ع) را یاور و وزیر حضرت مهدی(عج) می دانیم.

تأثیرات گفتگوی بین ادیان

حجت الاسلام صادقی به تأثیرات مثبت گفتگوی بین ادیان اشاره کرد و گفت: اولین اثر گفتگو فهم بهتر طرفین است؛ خیلی مواقع اختلافات بر اثر بدفهمی است و افراد عقاید یکدیگر را نمی شناسند و بد تفسیر می کنند و این موجب سوء ظن می شود.

وی در پایان افزود: اثر دیگر این گفتگوی بین دینی یادگیری از یکدیگر است؛ بالاخره تجارب مختلف بشری وجود دارد و همه فرهنگها می توانند در داد و ستد فرهنگی از یکدیگر بهره ببرند و اثر سوم تصحیح خطاها است، وقتی طرفین مشاهده می کنند طرف مقابلشان چه امتیازاتی داد می تواند کمک کنند آن روشهایی که قابل تغییر هست را تغییر دهند و اثر دیگر نیز نزدیکی دلها و روح ها به یکدیگر است و در یک شرایط گفتگوی صمیمانه آن بدبینی و روحیه بدی که نسبت به هم دارند کم کم برطرف می شود.